

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-72/20-A

Název	Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 - Řepy, U Boroviček 3
Sídlo	U Boroviček 3, 163 00 Praha 6 - Řepy
E-mail	reditelka@borovicky.cz
IČ	68379919
Identifikátor	600021114
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stanislava Prouzová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	U Boroviček 3, 163 00 Praha 6 - Řepy
Termín inspekční činnosti	14. 1. 2020 – 16. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 - Řepy, U Boroviček 3 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní jídelny. Škola poskytuje vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, u nichž je diagnostikována jako dominantní vývojová porucha učení.

Základní myšlenkou Školního vzdělávacího programu s názvem *Specifické poruchy učení a nápravy* je vytvořit optimální vzdělávací podmínky všem žákům, vzdělávat je podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb a účinně rozvíjet potenciál každého jednotlivce. V souladu se zaměřením školy je posílena výuka matematiky a českého jazyka navýšením hodinových dotací a nápravami specifických poruch učení. Na základě výjimky MŠMT je ve škole vyučován pouze jeden cizí jazyk – anglický. Ke standardní výuce jazyka je přiřazen předmět konverzace v anglickém jazyce.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 138 žáků ve 12 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků (144) byl téměř naplněn.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) uplatňuje v řízení instituce své dlouholeté odborné zkušenosti a manažerské schopnosti. Koncepční záměry vycházející z potřeb školy a reflektující vzdělávací potřeby žáků se daří průběžně realizovat. Ředitelka uplatňuje otevřený způsob řízení a svým vstřícným přístupem k pedagogům, žákům i jejich zákonným zástupcům prokazuje schopnost vytvářet příznivé mezilidské vztahy. Vzhledem k personální změně na pozici zástupkyně ředitelky se systém řízení zatím dotváří, postupně jsou nastavovány mechanismy pro řízení školy a monitorování kvality výchovně vzdělávacího procesu. Principy řízení respektují velikost školy, umožňují její fungování a operativní řešení nastalých problémů. Pro zkvalitnění pedagogického procesu využívá ředitelka porady užšího vedení, pravidelné provozní porady pedagogických pracovníků a pedagogickou radu. S pedagogickou radou sice projednává stěžejní záležitosti týkající se výchovně vzdělávacího procesu i organizačního zajištění provozu, není však zřejmé, zda jsou k jednotlivým zjištěním týkajícím se kvality výuky pravidelně přijímána potřebná opatření a je vyhodnocována jejich účinnost. Pedagogičtí pracovníci se soustřeďují v metodických sdruženích, v nichž jsou řešeny především činnosti organizačního charakteru. Výchovně vzdělávacími strategiemi či sjednocováním kritérií hodnocení se však zabývají pouze okrajově.

Kontrolní činnost je prováděna průběžně, avšak vykazuje dílčí nedostatky. Hodnocení kvality práce pedagogických pracovníků není komplexní, neobsahuje vždy potřebná doporučení vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání, což se projevuje odlišnou úrovní metodické a didaktické propracovanosti výuky jednotlivých vyučujících. Rovněž schází důsledná systematická práce vedení školy na sjednocování požadavků a kritérií hodnocení výsledků vzdělávání a kontrola dodržování nastaveného systému hodnocení.

V pedagogickém sboru proběhla v období od minulé inspekční činnosti v roce 2013 částečná obměna, která se projevila snížením míry kvalifikovanosti pedagogických pracovníků. Vzdělávání zajišťuje 24 učitelů, 6 asistentů pedagoga a 2 speciální pedagožky. Podmínky odborné kvalifikace nesplňuje 7 pedagogů. Nekvalifikovanost a krátká pedagogická zkušenost části vyučujících se také v některých případech negativně projevila v rozdílné kvalitě poskytovaného vzdělávání např. nízkou mírou zapojení žáků do výuky, malou diferenciací výuky, či nevyužíváním didaktických pomůcek a nedostatečným hodnocením

žáků. Nově přichozím a začínajícím učitelům sice poskytují metodickou i organizační pomoc uvádějící pedagogové, ale tato podpora není vždy dostatečně účinná.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vyplývá z aktuálních potřeb a specifík školy.

Plnění koncepčních záměrů školy účelně podporují rozvíjené partnerské vztahy. Stěžejními partnery školy jsou zákonní zástupci žáků. Škola je informuje mnoha způsoby o své činnosti, průběhu a výsledcích vzdělávání. Pro rodiče i veřejnost realizuje různé akce (např. program pro LDN Řepy, výroční akademie školy). Se zřizovatelem ředitelka úzce spolupracuje v rámci obnovy a rozvoje materiálních podmínek.

Financování školy umožňuje její plynulý chod i naplňování školního vzdělávacího programu. Více zdroje financování se odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Pro výuku je k dispozici dostatek kmenových tříd i specializovaných učeben. K realizaci vzdělávacího programu i relaxaci žáků jsou efektivně využívány např. školní kuchyňka, dílny, studijní knihovna, četné relaxační prostory. Odborné učebny i kmenové třídy jsou vybaveny moderní technikou, která však byla v hodinách žáků využita pouze v menší míře. Škola nedisponuje vlastní tělocvičnou, využívá však zázemí Domu dětí a mládeže pro Prahu 6, tělocvičnu Sokola Břevnov a TJ halu Ruzyně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve většině hospitovaných hodin převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces, žáci dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování. Dynamika realizovaných aktivit ve vyučovacích hodinách vycházela z pracovního tempa žáků, učitelé zohledňovali jejich možnosti. Sledovaná výuka byla většinou dobře připravena, učitelé kladli důraz na vstupní i průběžnou motivaci (pochvaly a povzbuzení s cílem posílit sebevědomí žáků). Pedagogové poskytovali žákům průběžnou zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení. Během výuky se střídala frontální práce doplňovaná řízeným rozhovorem se samostatnou prací žáků, v menší části hodin byly zařazovány kooperativní formy výuky. Vzdělávací obsah ve sledované výuce vycházel z dosavadních znalostí a dovedností žáků. Učební látka byla probírána v souvislostech, nechybělo uplatňování mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickými příklady (vlastní zkušenosti žáků). Zvolené aktivity vhodně rozvíjely komunikační, sociální a pracovní kompetence a podporovaly rozvoj čtenářské a sociální gramotnosti směrem k očekávaným výstupům. Výrazná je podpora rozvoje sociální gramotnosti, která účelně prolíná celým výchovně-vzdělávacím procesem. Žáci jsou prostřednictvím prožitkového vyučování vedeni k tvořivému přístupu a v sociální rovině ke spolupráci, toleranci a ke vzájemnému respektu. Žáci spolupracovali na úrovni odpovídající jejich schopnostem, zadané úkoly vždy dokončovali buď samostatně, nebo s dopomocí pedagoga. Málopočetné kolektivy tříd a vhodné prostorové uspořádání umožňovaly pedagogům individuální přístup k jednotlivým žákům. Nižší míra diferenciac učiva však nezohledňovala individuální vzdělávací potřeby žáků. Většinou žáci plnili stejné typy úloh a příkladů. Ve většině hospitovaných hodin bylo vzdělávání žáků efektivně podpořeno asistentem pedagoga.

Ve sledované výuce cizích jazyků vyučující cíleně rozvíjeli receptivní i řečové dovednosti žáků, kladli důraz na zvládnutí slovní zásoby a porozumění mluvenému projevu. Učovací hodiny cizích jazyků byly dynamické, většinu času žáci aktivně komunikovali v cílovém jazyce, což podporovalo jejich komunikativní dovednosti. V rámci probíraných témat byli

žáci srozumitelně seznamováni také s gramatickými zásadami a pravidly daného cizího jazyka.

V části hodin, kde byla efektivita vzdělávání nižší, převládala frontální výuka s verbální převahou učitele, doplněná pouze řízeným rozhovorem nebo samostatnou prací žáků. Kooperativní formy činností nebyly v hodinách uplatňovány nebo nebyly zcela účinné. Zvolené vzdělávací strategie vedly v některých případech k pasivitě části žáků, podporovaly zejména rozvoj vědomostí a dovedností žáků, menší pozornost byla věnována formování jejich postojů. Kvalitu vzdělávacího procesu snižovaly dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. nezařazení vstupní a průběžné motivace, nerovnoměrné zapojení žáků do výuky, nízká míra aktivizujících metod nebo scházející kooperace. Žáci měli malý prostor pro řešení problémů a rozvoj komunikativních dovedností. Méně pozornosti vyučující věnovali rozvoji řečových dovedností žáků v mateřském jazyce (odpovídání celou větou, používání spisovného jazyka). Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny neprobíhalo vždy efektivně nebo zcela scházelo, nedocházelo tak k ověření splnění vzdělávacího cíle. Žáci nebyli vedeni k posouzení kvality práce své i vrstevníků podle předem daných kritérií. V menší části hospitovaných hodin nebyly využity pomůcky, jež by podpořily názornost výuky, didaktická technika byla využita pouze ojediněle.

Rozmanitá nabídka projektů a školních a mimoškolních aktivit umožňuje žákům dále rozšiřovat a prohlubovat si vědomosti a dovednosti (Den pro třídu, projektová výuka ve spolupráci s MŠMT a University of North Carolina, plavecko-běžecské závody, rozvoj čtenářství).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování dosažené úrovně vědomostí a znalostí žáků jsou používány běžné nástroje. Vzhledem ke složení žáků a jejich odlišnostem je uskutečňováno pouze interní testování (ústní zkoušení, písemné práce, ověřování praktických dovedností). Učitelé periodicky sledují individuální pokrok a vzdělávací problémy žáků v jednotlivých předmětech. Schází ale systematická analýza výsledků vzdělávání žáků včetně příčin jejich neúspěšnosti a přijímání konkrétních kroků k jejich zlepšení.

Průběžné i celkové výsledky vzdělávání žáků vykazovaly ve sledovaném období stabilní úroveň. Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje systematicky nastavený adaptační proces žáků šestých ročníků (zážitkový kurz, diagnostika žáků, speciálně pedagogické péče, doučování), průběžná identifikace individuálních potřeb žáků, těsná spolupráce vyučujících s odborníky školního poradenského pracoviště.

Systém poradenských služeb školy je komplexní, dobře nastavené preventivní mechanismy, zejména úzká spolupráce s ostatními pedagogy a pedagogicko-psychologickými poradnami přispívají k úspěšnému řešení vzniklých problémů v jejich počátku. Služby zajišťují výchovná poradkyně, školní metodik prevence, etoped a dvě speciální pedagožky realizující reedukace. V rámci zajištění komplexní odborné péče škola nabízí množství speciálně pedagogických aktivit (ranní cvičení, pravidelné memorování, procvičování paměti, jóga, Nordic Walking, deskové a logické hry, program pro rozvoj pracovního tempa, čtení s porozuměním, program na PC) zaměřených na nápravy v oblasti specifických poruch učení. Na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje škola i některá další podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, pedagogickou intervenci, podporu asistentů pedagoga. Efektivitu realizovaných podpůrných opatření dokládá nízký počet neprospívajících žáků a třetina žáků prospívajících s vyznamenáním.

Kázeňská opatření nebo snížený stupeň z chování byly ukládány uvážlivě, většinou za neomluvenou absenci žáků. Kázeňské problémy žáků řeší škola projednáním se zákonnými zástupci, případně spoluprací s orgány sociálně-právní ochrany dětí. Pedagogové ale v dostatečné míře nevyužívají funkci pochvaly k motivaci žáků a posílení jejich spoluzodpovědnosti za výsledky vzdělávání.

Školní preventivní strategie je převážně funkční. Řada účinných aktivit, např. třídnické hodiny, vede k posilování vzájemných vztahů důvěry mezi učiteli a žáky a k včasné identifikaci případných problémů. Využívanými nástroji jsou mj. sociometrie, adaptační kurzy 6. tříd, práce s třídními kolektivy a pravidelné preventivní programy. Problematiku prevence sociálně patologických jevů účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Důležitou úlohou v předcházení negativním jevům představuje nabídka velkého množství mimoškolních aktivit a kroužků poskytovaná domem dětí a mládeže, který sídlí v areálu školy.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2013 vzrostl počet žáků, došlo k částečné obměně pedagogického sboru a ke změně na pozici zástupkyně ředitele školy.

Silné stránky

- vstřícná a přátelská atmosféra v průběhu vzdělávání s respektujícím přístupem při komunikaci s žáky,
- podpora prosociálních vztahů mezi pedagogy a žáky,
- nadstandardní nabídka aktivit školního poradenského pracoviště vzhledem k individuálním potřebám žáků,
- spolupráce učitele a asistenta pedagoga ve výuce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší efektivita kontrolního systému školy v některých oblastech výchovně vzdělávacího procesu,
- nižší kvalifikovanost pedagogického sboru,
- chybějící diferenciací výuky s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků,
- menší prostor pro zapojení žáků do vzájemného hodnocení a nedostatečná podpora sebereflexe.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- realizovat kontrolní činnost komplexně, poskytovat učitelům průběžnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich vzdělávání, zaměřit se na pedagogické vedení učitelů,

- vést pedagogy ke studiu potřebného k dosažení kvalifikace,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci ve výuce vzhledem k rozdílným schopnostem a pracovnímu tempu žáků,
- klást větší důraz na sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků podle předem známých kritérií.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 - Řepy, U Boroviček 3, schválená usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 19/46 ze dne 20. 9. 2012 s účinností od 1. 10. 2012
2. Potvrzení ve funkci na pozici ředitelky příspěvkové organizace Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 - Řepy, U Boroviček s účinností od 1. 8. 2018 na dobu určitou 6 let, tj. do 31. 7. 2024
3. Koncepce dalšího rozvoje školy, září 2019
4. Školní vzdělávací program Specifické poruchy učení a nápravy platný od 1. 9. 2019
5. Školní řád a Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků s účinností od 1. 1. 2019
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
7. Výroční zpráva o činnosti Základní školy pro žáky se specifickými poruchami učení, školní rok 2018/2019
8. Personální dokumentace (doklady o vzdělání pedagogických pracovníků, včetně rozvrhu hodin přímé práce učitelek a DVPP) vedená k termínu inspekční činnosti
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2019/2020
10. Záznamy z pedagogických rad a metodických orgánů ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
11. Rozvrh vyučovacích hodin 2019/2020 platný k termínu inspekční činnosti
12. Školní matrika ve školním roce 2019/2020 vedená k termínu inspekční činnosti
13. Portfolio výchovného poradce, školní rok 2019/2020
14. Minimální preventivní program, školní rok 2019/2020 ze dne 13. 9. 2019
15. Kniha úrazů s platností od 1. 9. 2019 vedená k termínu inspekční činnosti
16. Výběr z dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedené k termínu inspekční činnosti
17. Podklady k hodnocení výsledků vzdělávání ve školních letech 2018/201 až 2019/2020 k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Hlásenská v. r.

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Poláková v. r.

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka

Mgr. Petra Prokopová Machalová
v. r.

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice

Ing. Marta Dykovská v. r.

V Praze 4. 2. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Stanislava Prouzová, ředitelka školy

Mgr. Stanislava Prouzová v. r.

V Praze 17. 2. 2020